

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๙๗๒๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครราษฎร์ฯ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง หารือการให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติ เรื่อง การบริหารจัดการท่าเรือเวียงเชียงแสน พ.ศ. ....
ของเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน อำเภอเชียงแสน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ชร ๐๐๒๓.๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓

ตามที่จังหวัดเชียงรายได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับ
การพิจารณาร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน เรื่อง การบริหารจัดการท่าเรือเวียงเชียงแสน พ.ศ. .... นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาตามประเด็นที่จังหวัดเชียงรายหารือมาดังกล่าวแล้ว
มีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๑ กำหนดว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) ให้มีตลาด ทำเทียบเรือและท่าข้าม และ (๒) เทศพานิชย์ มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราเทศบัญญัติ มาตรา ๖๑ กำหนดไว้ว่า เทศพานิชย์ของเทศบาล ให้ตราเป็นเทศบัญญัติ ซึ่งคำว่าพาณิชย์หรือการพาณิชย์นั้น หมายถึง การค้าขาย หรือการลงทุนเพื่อแสวงหากำไร และ มาตรา ๖๖ (๔) กำหนดให้เทศบาลอาจมีรายได้จากการสาธารณูปโภคและเทศพานิชย์

ดังนั้น เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนจึงอาจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มี ท่าเทียบเรือเชียงแสนแห่งที่ ๑ เพื่อ便利การสาธารณูปโภคและประชาชนในลักษณะเทศพานิชย์ (การค้าขาย การลงทุน เพื่อแสวงหากำไรหรือรายได้) โดยตราเป็นเทศบัญญัติเพื่อดำเนินกิจการเทศพานิชย์ในการจัดให้มีท่าเทียบเรือ ไว้บริการประชาชนเพื่อแสวงหากำไรหรือรายได้ขึ้นใช้บังคับ ทั้งนี้ การตราเทศบัญญัติตั้งกล่าวต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๕ เตรս กำหนดว่า นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ (๑) สั่ง อนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการ ของเทศบาล มาตรา ๔๕ สัตตترส กำหนดไว้ว่า ให้นายกเทศมนตรีควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการ ของเทศบาลและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล ดังนั้น นายกเทศมนตรีตำบลเวียงเชียงแสน จึงมีหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนในการจัดให้มี ท่าเทียบเรือและการดำเนินกิจการเทศพานิชย์ รวมทั้งการสั่ง การอนุญาต และอนุมัติ เกี่ยวกับราชการ ใน การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว เพื่อ便利การสาธารณูปโภคและประชาชน หากนายกเทศมนตรี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจของนายกเทศมนตรี

ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัตไว้ในกฎหมาย ได้แก่ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ วีสติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๔๔/๒๕๖๒ เรื่อง การจัดตั้งโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ว่า การดำเนินการใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตามที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ้างบุคคลอื่นมาบริหารจัดการ หรือดำเนินการกิจการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำได้หรือไม่นั้น เห็นว่าในการจัดจ้างบุคคลอื่นมาบริหารจัดการหรือดำเนินการกิจการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกระทำการนั้นอาจแยกได้เป็นสองลักษณะ กล่าวคือ ถ้ากิจการนั้นเป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำต้องกระทำเพื่ออำนวยความสะดวก หรือเพื่อให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่สามารถดำเนินการไปได้โดยสะดวกหรือเป็นระเบียบเรียบร้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมจ้างเหมาเอกชนหรือบุคคลใดให้มาดำเนินการให้ได้ แต่ในกรณีที่กิจการใด เป็นกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริการประชาชน ย่อมเป็นภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการนั้นเองตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจ้มอบหมายให้เอกชนหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินกิจการนั้นแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้กระทำได้

ดังนั้น เมื่อการจัดให้มีท่าเทียบเรือเพื่อบริการสาธารณสุขประชาชนเป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนซึ่งได้รับมอบหมายตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ให้เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน เป็นผู้บริหารจัดการท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ ๑ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตำบลเวียงเชียงแสนที่จะต้องรับผิดชอบในการบริหารกิจการดังกล่าว เมื่อไม่ปรากฏว่า มีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลสามารถมอบหมายให้เอกชนหรือบุคคลอื่นดำเนินกิจการนี้แทนเทศบาลได้ เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนจึงไม่สามารถมอบหมายให้เอกชนหรือบุคคลอื่นดำเนินการแทนได้

อนึ่ง การแต่งตั้งที่ปรึกษาของนายกเทศมนตรีเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการนั้น นายกเทศมนตรีตำบลเวียงเชียงแสนสามารถแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเพื่อให้คำปรึกษาในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ได้ โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ ตรส (๓) และมาตรา ๔๘ อัญชัญ วรรคสอง

๓. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๑ (๓) กำหนดให้เทศบาลตำบลอาจจัดให้มีท่าเทียบเรือได้ แต่ทั้งนี้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เช่น ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ตลอดจนกฎหมาย เบียบ แลบประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว โดยเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการในการใช้บริการท่าเทียบเรือ ได้ตามความเหมาะสมโดยไม่ขัดต่อบัญญัติของกฎหมาย

๔. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยตరาระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการคลังตลอดถึงวิธีการงบประมาณฯ ขึ้นไว้

ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ตราข้อบังคับเกี่ยวกับการคลัง ซึ่งรวมถึงการรับเงิน การจ่ายเงิน และข้อบังคับเกี่ยวกับ วิธีการงบประมาณ ขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย วิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนจึงต้องปฏิบัติ เกี่ยวกับการคลังและการงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว กำหนดไว้ ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดด้ว บรรดาเงิน ท่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ให้นำส่งเป็นเงินรายได้ทั้งสิ้น ห้ามมิให้กันไว้เป็นเงินฝาก หรือเงินกองบประมาณ เว้นแต่จะมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ดังนั้น เมื่อเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนมีรายได้จากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในการจัดให้มีท่าเที่ยวเรือจึงต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินและการจ่ายเงิน รวมทั้งวิธีการงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวกำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติธร อินเลี้ยง)

รองอธิบดี ปัตตานีราภาระแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๘๐๓๖

ผู้ประสานงาน

ชิงกว้างวน ผู้อำนวยการ ๑๙๙๒ ๑๙๙๓ ๑๙๙๔ ๑๙๙๕